

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. OJCA PIOTRA PALUCHA W SKOMIELNEJ CZARNEJ
NA ROK SZKOLNY 2023/2024

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Statut Szkoły Podstawowej im. Ojca Piotra Palucha w Skomielnej Czarnej .

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.59) Szkoła Podstawowa w Skomielnej Czarnej od 1 września 2020 r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

I. Wprowadzenie do programu.

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój Ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów, dzieci przedszkolnych w trudnych sytuacjach. Program powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych, rozmów i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i przedstawicielami Rady Samorządu Uczniowskiego oraz wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,

II. Rozdział 1. Misja i wizja szkoły.

Misja szkoły

1. Dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest człowiekiem społeczności szkolnej.
2. Uczymy kochać, szanować i żyć kulturą i tradycją narodu polskiego, jednocześnie wychowujemy w poszanowaniu kultur i wartości innych narodów.
3. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie.
4. Zwracamy szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów.
5. Propagujemy wśród uczniów zdrowy styl życia.
6. Dbamy o bezpieczeństwo uczniów.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę.

Wizja szkoły

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną placówką, przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Program wychowawczo- profilaktyczny szkoły ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby. Jego realizacja ma umożliwić uczniowi wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności za własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. W pracy z uczniem nauczyciel podejmuje twórcze działania, które pozwolą realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia obywatelami własnego kraju, Europejczykami i członkami swojej "małej ojczyzny". Będą szanować kulturę i tradycję. Szczególnie dbamy o rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy uczniów, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonywać słuszych wyborów.

III. Rozdział 2. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

1. Założenia ogólne

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz chorób cywilizacyjnych,
- 2) **psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych; kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),
- 4) **aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19,).

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadanek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, pikników, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

2. Zadania:

- 1) budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) wzmocnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 4) wolontariat- rozwijanie i wspieranie działalności;
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmocnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;

- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców;
- 7) zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych,
- 8) działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.
- 9) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków
- 10) minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

3. Cele szczegółowe:

Uczeń naszej szkoły:

- 1) jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka,
- 2) udziela pomocy rówieśnikom,
- 3) szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- 4) jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka,
- 5) jest odpowiedzialny,
- 6) potrafi rozwiązywać konflikty,
- 7) potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach),
- 8) jest asertywny,
- 9) potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia,
- 10) godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- 11) kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kulturę Europy i świata,
- 12) czuje się bezpiecznie w swoim środowisku szkolnym,
- 13) odróżnia dobro od zła,
- 14) dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń,
- 15) może rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, być kreatywnym,
- 16) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19) i cywilizacyjnymi,
- 17) rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy).

4. Model absolwenta.

Absolwent jest:

- 1) **aktywny:** posiada zainteresowania, pasję jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę;
- 2) **odpowiedzialny:** umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje,
- 3) **otwarty:** potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych;
- 4) **optymistą:** pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych;
- 5) **tolerancyjny:** szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- 6) **świadomy swoich praw i praw innych ludzi:** zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych,
- 7) **przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,** a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19) i cywilizacyjnymi,
- 8) **zna zasady ochrony zdrowia psychicznego** (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego).

5. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- 1) badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- 2) spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- 3) analizy stanu wychowania w szkole:
  - obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza wpisanych uwag,
  - sprawozdań półrocznych opracowanych przez wychowawcę.

Cele na rok szkolny 2023/2024 wynikające z kierunków realizacji polityki oświatowej państwa:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu Laboratoria przyszłości.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy, wniosków zeszłorocznych z nadzoru pedagogicznego i ewaluacji programu wychowawczo - profilaktycznego wyłoniono następujące cele:

1. Systematyczne przypominanie uczniom o bezpiecznym korzystaniu z technologii cyfrowych.
2. Kontynuować obserwacje psychologiczno-pedagogiczne uczniów we wszystkich klasach.
3. Zorganizować wsparcie w ramach WDN, szczególnie nauczycielom początkującym w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów.
4. Wszyscy nauczyciele obowiązani są do stosowania w codziennej praktyce szkolnej wiedzy i umiejętności, które zdobyli podczas różnych form szkolenia oraz wzajemnej pomocy zawodowej, dzielenia się wiedzą i doświadczeniem.
5. W każdym przypadku braku poprawy funkcjonowania ucznia, pomimo udzielanego wsparcia, uzyskać zgodę rodziców na wystąpienie do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia.
6. Kontynuować doskonalenie zawodowe nauczycieli adekwatnie do rozpoznanych potrzeb.

7. Wykorzystywanie pomocy edukacyjnych, sprzętu i narzędzi zakupionych w ramach projektu „Aktywnej Tablicy” w trakcie zajęć z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

6. Kryteria efektywności.

1. Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
2. Wszyscy nauczyciele realizują *Program Wychowawczo - Profilaktyczny*, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
3. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

W szkole pamiętamy o tym, aby dawać uczniom zachętę, uczyć się śmiałości, w pełni je aprobować. Uczniowie mogą uczyć się lubić samych siebie. Często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele. Wychowywani są w poczuciu bezpieczeństwa. Uczą się ufać sobie i innym. Otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieciom, które mają trudności w nauce, potrzebne jest nasze zrozumienie i wsparcie.

7. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

Dyrektor szkoły:

- a) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- b) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;
- g) czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- h) inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny

Pedagog, psycholog szkolny:

- a) ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom,
- b) ma obowiązek ścisłej współpracy z Policją, sądem dla nieletnich,
- c) diagnozuje problemy wychowawcze,
- d) poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- e) współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- f) wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- g) promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- h) doskonali swoje kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki.

Pedagog specjalny:

- a) współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w: rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,

- b) współpracuje w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- c) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- d) współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny).

Nauczyciel:

- a) ma obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego,
- b) wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- c) wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,
- d) udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- e) odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem,
- f) reaguje na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- g) przestrzega obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- h) udziela uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- i) wspiera uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,

Wychowawca klasy:

- a) prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem szkolnym szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- b) dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowują uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, koordynują pomoc psychologiczno - pedagogiczną w swojej klasie,
- c) rozpoznaje potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, z sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich.

Rodzice:

- a) współdziałają z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- b) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci,
- c) uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- d) uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- e) zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- f) współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie.

Samorząd Uczniowski

- a) jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- b) uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- c) prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów, podejmuje działania w zakresie wolontariatu
- d) reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- e) propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- f) dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

IV. Rozdział 3.

1. Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym dla uczniów klas 0- III.

Zadania o charakterze wychowawczo- profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Wzajemne poznanie się.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy. 2. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych.
Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zajęć wyrównujących szanse edukacyjne i rozwijających zainteresowania. 2. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym - przygotowanie go do konkursu, olimpiady. Organizacja i uczestnictwo w różnego rodzaju konkursach.
Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie stosują formy dobrego zachowania. 2. Biorą udział w imprezach kulturalnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dobrego zachowania.
Przeciwdziałanie agresji i przemocy utrudniające życie we współczesnym świecie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca nad doskonalenie swojego charakteru i wyzbyciu się słabości. 2. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowania niepożądanych zachowań oraz wzmocnieniu zachowań prawidłowych. 3. Udział uczniów klasy pierwszej w rekomendowanym programie profilaktycznym „Przyjaciele Zippiego”
Bezpieczeństwo.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele zapoznają uczniów z regulaminami. 2. Organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa. 3. Organizacja prelekcji na temat bezpieczeństwa na drodze, w domu i w szkole przy współpracy z Policją. 4. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. 5. Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach. 6. Realizacja programów dotyczących bezpieczeństwa „Odblaskowa szkoła”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczny, bo widoczny”.
Wdrażanie ucznia do samodzielności.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 2. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej - uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. 3. Samodzielnie korzystają ze stołówki szkolnej.
Tolerancja dla inności. Prawa dziecka.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. 2. Poznanie obowiązków ucznia. 3. Nauczyciele uświadamiają dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. 4. Uczestniczą w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.
Dbłość o dobry klimat w szkole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie samopoczucia ucznia w szkole. 2. Obserwacja zachowań na tle rówieśników. 3. Współpraca z Samorządem Uczniowskim.

Kształtowanie postaw obywatelsko – patriotycznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. 2. Poznają symbole narodowe i europejskie. 3. Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym. 4. Udział uczniów klasy pierwszej w Ogólnopolskim Programie Edukacyjnym „Klasa w terenie” 5. Udział uczniów klasy trzeciej w Ogólnopolskim Programie Edukacyjnym ” Kubusiowi Przyjaciele Natury”
Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczanie informatyki od I klasy. 2. Uczestniczenie w spektaklach teatralnych. 3. Korzystanie z różnorodnych źródeł informacji - wykonywanie projektów.
Propagowanie zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, w organizacjach działających w szkole. 2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 3. Realizacja programów: „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie proszę!, „Programie dla szkół” w roku szkolnym 2022/2023 4. Olimpiada sportowa dla uczniów klas I-III. „Bieg Konstytucyjny”. 5. Kształcenie, wzmacnianie norm społecznych i uświadamianie zagrożeń, w związku z nadużywaniem massmediów wśród najmłodszych poprzez pogadanki, filmy, prezentacje i projekty.
Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć: dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych. 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem, psychologiem 3. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 4. Konsultacje dla rodziców. 5. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 6. Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami. 7. Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną. 8. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej karty”.

3. Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym dla uczniów klas IV – VIII.

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Rozwój osobowości ucznia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: <ol style="list-style-type: none"> 1) wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, 2) wdrażanie do autorefleksji 2. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: <ol style="list-style-type: none"> 1) kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, 2) wdrażanie do samooceny, 3. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: <ol style="list-style-type: none"> 1) motywowanie do nauki szkolnej, 2) rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów 3) stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, 4) rozwijanie zdolności twórczego myślenia, 5) kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, 6) pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, 7) kształtowanie hierarchii wartości, 8) praca z uczniem zdolnym, 9) praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych; 4. Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych. 5. Prowadzenie zajęć rozwijających kreatywność. 6. Udział uczniów klasy czwartej w profilaktycznym programie „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”.
Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, 2) poszanowanie praw i potrzeb innych, 2. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) wdrażanie do empatii, 2) współpraca w zespołach, 3) realizacja projektów, 4) kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych, 3. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązania konfliktów bez przemocy i właściwego zachowania się w sytuacji problemowej, 2) rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych.
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, regulaminy, procedury). 2. Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, 2) poszanowanie mienia szkoły, 3) kultywowanie i tworzenie nowych zwyczajów i tradycji szkoły.

	<p>4) Szkolna Rada Uczniowska.</p> <p>3. Udział w projekcji: „Czytanie Narodowe – <i>Nad Niemnem Elizy Orzeszkowej</i>”</p>
Kształtowanie postaw patriotycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z historią regionu, znaczenie jego herbu, zabytkami, kulturą, itp. 2. Uczestnictwo w akademii, apelu przygotowanym przez uczniów. 3. Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. 4. Wykonanie okazjonalnych gazetek na holu szkoły.
Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia na lekcjach biologii, chemii, fizyki. 2. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 3. Działania ekologiczne: „Zbiórka baterii”, „Plastikowych nakrętek”, „Sprzątanie okolicy – wycieczka”
Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych. 2. Omówienie konsekwencji takich zachowań.
Likwidacja deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych, zindywidualizowanej ścieżki nauczania. 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.
Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z GOPS. 2. Pozyskiwanie sponsorów. 3. Działalność Szkolnego Klubu Wolontariatu
Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 3. Konsultacje dla rodziców. 4. Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami. 5. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo formach doskonalenia: kursach, szkoleniach. 6. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 7. Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualne konsultacje. 8. Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych.
Zdrowy styl życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki na tematy zdrowia i zdrowego trybu życia na godzinach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych. 2. Wdrażanie informacji o higienie ciała, racjonalnym odżywianiu się.

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Udział szkoły w programach: „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Bieg po zdrowie”, „Znamię. Znam je.”, „Programie dla szkół” w roku szkolnym 2023/2024, „Podstępne WZW”, „Trzymaj Formę” 3. Fluoryzacja zębów – program profilaktyczny. 4. Rozwijanie tężyzny fizycznej szczególnie na lekcjach wychowania fizycznego. 5. Dbalność o czystość, ład i estetykę otoczenia- konkurs „Liga klas”. 6. Organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia. 7. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów.
Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki i substancje psychoaktywne: <ol style="list-style-type: none"> 1) diagnoza środowiska ucznia, 2) wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy w sytuacji sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotynę, 3) konkursy wiedzy na temat używek dla uczniów, 4) gazetki ściennie, 5) bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach. 2. Agresja, przemoc psychiczna, <ol style="list-style-type: none"> 1) zachowanie dyskryminacyjne, cyberprzemoc: systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą, 2) zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole 3) pogadanki, lekcje wychowawcze, 4) przeprowadzenie zajęć warsztatowych we współpracy z policją oraz Polskim Centrum Profilaktyki. 5) stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów 6) reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, 7) spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich. 3. Ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód, choroby) 2) jak sobie radzić i gdzie szukać pomocy, 3) omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza środowiska: <ol style="list-style-type: none"> 1) wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów, 2) ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 3. Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach.

Edukacja informatyczna	1. Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. 2. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych. 3. Aktywowanie dziennika elektronicznego.
------------------------	--

V. Rozdział 4. Ewaluacja programu.

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym.